01/12/2021

Έκκληση Οικουμενικού Πατριάρχη για επαναλειτουργία της Χάλκης

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

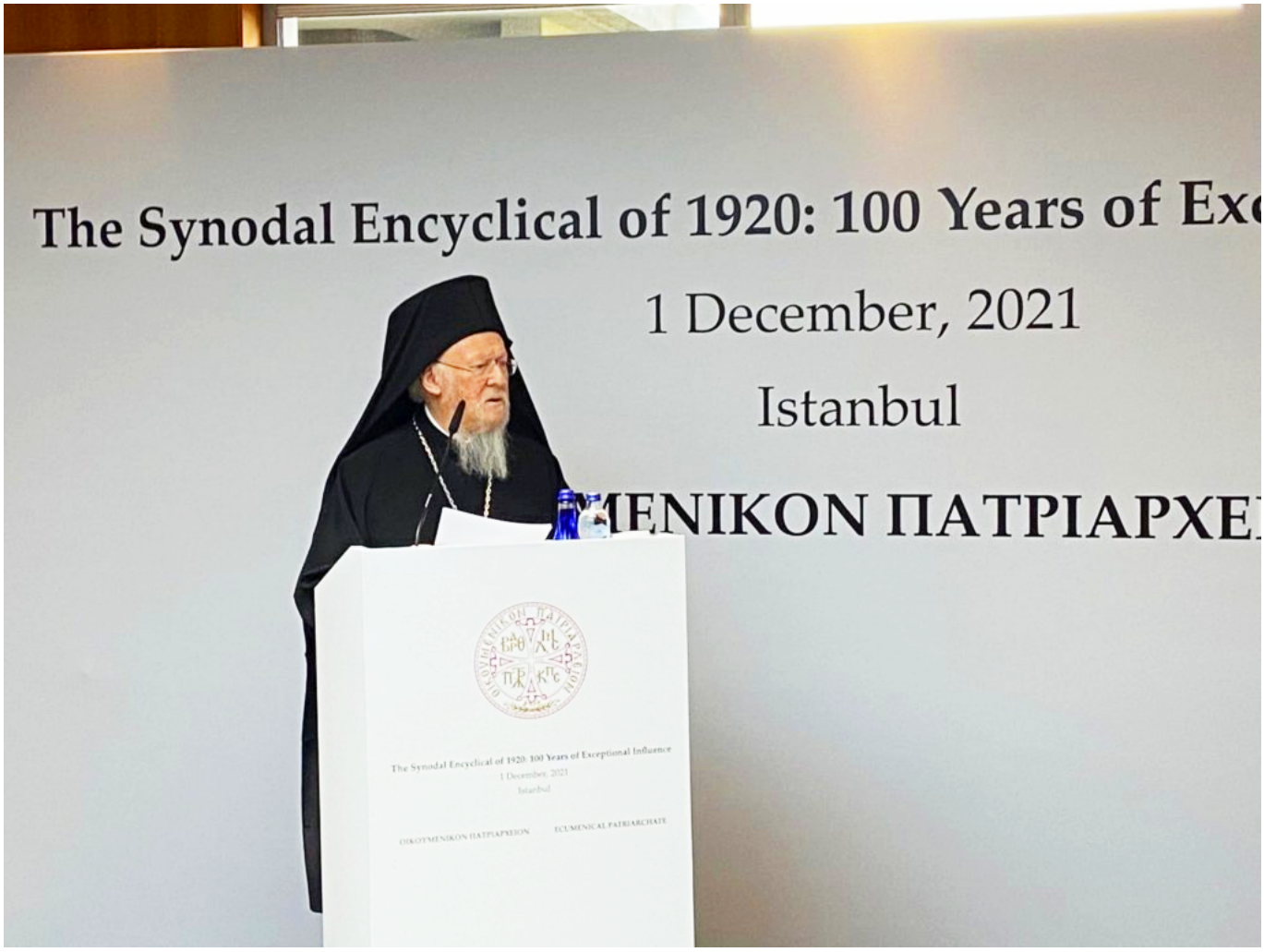

Νέα έκκληση προς την Κυβέρνηση της Τουρκίας, να επιτρέψει την επαναλειτουργία της Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, *“η οποία έχει προσφέρει πάμπολλα εις την χριστιανοσύνην και τον πολιτισμόν, τα Γράμματα και την ανθρωπότητα”*, απηύθυνε η Α.Θ. Παναγιότης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, σήμερα, Τετάρτη, 1 Δεκεμβρίου 2021, στην ομιλία του, κατά την έναρξη της Ημερίδας που διοργάνωσε το Οικουμενικό Πατριαρχείο με θέμα: «Η Συνοδική Εγκύκλιος του 1920: 100 έτη σημαντικής επιρροής».

Μιλώντας για τη σημαντική αυτή Εγκύκλιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ενός αξονικού κειμένου, όπως την χαρακτήρησε, για την πορεία της Οικουμενικής Κινήσεως, ο Παναγιώτατος υπενθύμισε ότι τα μέλη της υποεπιτροπής, τα οποία

κατήρτισαν το σχέδιό της, δηλαδή ο Μητροπολίτης Σελευκείας Γερμανός, οι Ιωάννης Ευστρατίου, Βασίλειος Στεφανίδης, Βασίλειος Αντωνιάδης και Παντολέων Κομνηνός, ανήκαν στο καθηγητικό σώμα της Ιεράς Θεολογικής Σχολής Χάλκης.

«Αυτό σημαίνει ότι η Εγκύκλιός μας εκφράζει το «πνεύμα της Χάλκης», βασικά χαρακτηριστικά του οποίου ήσαν η ανοικτοσύνη προς τον κόσμον και η εμπιστοσύνη εις την δύναμιν του διαλόγου. Όλοι γνωρίζετε ότι η Σχολή της Χάλκης είναι ήδη επί πέντε δεκαετίας κλειστή και ότι το Οικουμενικόν Πατριαρχείον δεν δύναται να εκπαιδεύση τα στελέχη του συμφώνως προς το οικουμενικόν πνεύμα της Χαλκίτιδος Σχολής. Είναι βέβαιον ότι η αναστολή της λειτουργίας της Σχολής μας επηρέασε και την πορείαν της Οικουμενικής Κινήσεως. Η συζήτησις περί της Εγκυκλίου του 1920 μας δίδει την ευκαιρίαν να απευθύνωμεν έκκλησιν προς την έντιμον Κυβέρνησιν της Χώρας, να επιτρέψη την επαναλειτουργίαν της Σχολής, η οποία έχει προσφέρει πάμπολλα εις την χριστιανοσύνην και τον πολιτισμόν, τα Γράμματα και την ανθρωπότητα».

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, στην ομιλία του, αναφέρθηκε εκτενώς στην σημασία και στο πνεύμα της Συνοδικής Εγκυκλίου.

«Η Εγκύκλιος του 1920 αποτελεί τεκμήριον περί της ευαισθησίας της Μεγάλης Εκκλησίας διά την καλήν μαρτυρίαν εν τω κόσμω, ο οποίος είναι πάντοτε μεταβαλλόμενος και εξελισσόμενος. Η αναφορά της Εγκυκλίου εις τα σημεία των καιρών υπενθυμίζει το αιώνιον καθήκον της Εκκλησίας να δίδη λόγον «περί της εν ημίν ελπίδος» ενώπιον των ιστορικών προκλήσεων, και να αναδεικνύεται η ιδία θετική πρόκλησις διά τον άνθρωπον, τον πολιτισμόν και τους πολιτισμούς, εις κάθε εποχήν. Επιβεβαιώνει δε ότι η μαρτυρία αυτή δεν είναι δυνατόν να δοθή από μίαν εσωστρεφή Ορθοδοξίαν. Η κλειστότης δεν ανταποκρίνεται εις την ουσίαν του Ευαγγελίου και ποτέ δεν ωφέλησε την Εκκλησίαν.

Θεωρούμεν τας Εγκυκλίους του 1902 και του 1904, επί Πατριαρχίας Ιωακείμ Γ', και εκείνην του 1920, ως μίαν ενότητα, η οποία αποκαλύπτει την ταυτότητα και το διαλογικόν πνεύμα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Μετά την τραγωδίαν του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και εις μίαν περίοδον ιδιαιτέρως δύσκολον διά την Αγίαν του Χριστού Μεγάλην Εκκλησίαν, η Εγκύκλιος «Προς τας απανταχού Εκκλησίας του Χριστού» προέτεινε την ίδρυσιν μιάς «Κοινωνίας των Εκκλησιών» κατά το πρότυπον της «Κοινωνίας των Εθνών», και ενίσχυσε τάσεις της εποχής προς την κατεύθυνσιν ιδρύσεως ενός μεγάλου εκκλησιαστικού οργανισμού. Η Ορθόδοξος Εκκλησία, όπως ελέχθη, «για μια ακόμη φορά κρατούσε, έστω και δισταχτικά το σφυγμό του κόσμου» (Ν. Ματσούκας, Οικουμενική Κίνηση, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2003, σελ. 219), και έθετε τα θεμέλια διά την ίδρυσιν, τρεις δεκαετίας αργότερον, του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών.

Η πρωτοβουλία αυτή του Οικουμενικού Πατριαρχείου δεν πρέπει βεβαίως να χαρακτηρίζεται ως αντίκτυπος σχετικών τάσεων εις τον Προτεσταντικόν κόσμον. Η Μεγάλη Εκκλησία διά της αποφάσεώς της ταύτης ηθέλησε να εκφράση και να καθορίση την θέσιν της απέναντι εις το σκάνδαλον της διασπάσεως της Χριστιανοσύνης.»

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Παναγιώτατος τόνισε:

Προ εκατόν ετών η Μεγάλη Εκκλησία εξέφρασε διά της Συνοδικής Εγκυκλίου «Προς τας απανταχού Εκκλησίας του Χριστού» την αγωνίαν της διά το γεγονός της διασπάσεως του χριστιανικού κόσμου και πρόετεινε συγκεκριμένα βήματα προς την ενότητα διά μέσου της κοινής μαρτυρίας και της συνεργασίας των Εκκλησιών πρωτίστως εις πρακτικά ζητήματα. Αγωνιώμεν σήμερον και ημείς διά την πορείαν της Οικουμενικής Κινήσεως μετά από πολλάς δεκαετίας εντόνου δραστηριότητος εις τον χώρον αυτόν. Αι δυσκολίαι του εγχειρήματος είναι προφανείς, αλλά και αι θετικαί προοπτικαί και δυνατότητες. Συνεχίζομεν, με εμπιστοσύνην εις την πρόνοιαν του Θεού και με αμετακίνητον κοινόν στόχον, όπως διετύπωσεν η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας, την «τελικήν αποκατάστασιν της εν τη ορθή πίστει και τη αγάπη ενότητος» (Σχέσεις Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον, § 12).

Παρακολουθήστε την ομιλία του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου:

Στην Ημερίδα, η οποία αρχικά είχε προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί την περασμένη χρονιά, με την ευκαιρία συμπληρώσεως 100 ετών από την έκδοσή της, αλλά αναβλήθηκε τότε λόγω των αυστηρών περιοριστικών μέτρων κατά της Πανδημίας, συμμετείχαν Ιεράρχες, κληρικοί και Θεολόγοι, από διαφορετικές Εκκλησίες, καθώς και από σημαντικούς οργανισμούς της Οικουμενικής Κίνησης.

Στην εναρκτήρια συνεδρία παρέστησαν ο Μακ. Πατριάρχης των εν Τουρκία Αρμενίων κ. Sahak Maşalyan, Ιεράρχες του Οικουμενικού Θρόνου, κληρικοί, ο Εξοχ. Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Ανδρέας Κατσανιώτης, ο Εξοχ. Πρέσβης της Ουκρανίας στην Άγκυρα κ. Vasyl Bodnar, οι Γενικοί Πρόξενοι της Ελλάδος Ευγεν. κυρία Γεωργία Σουλτανοπούλου, της Ουκρανίας Εντιμ. κ. Roman Nedilskyi και της Κροατίας Ευγεν. Δρ. Ivana Zerec, ο Εντιμ. κ. Milos Misa Pejavic, εκ του Γενικού Προξενείου της Σερβίας, και άλλοι επίσημοι προσκεκλημένοι.

Στο Συνέδριο συμμετείχαν (κατά σειρά εκφώνησης της ομιλίας τους):

Α.Θ. Παναγιότης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ.

Σεβ. Μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελίου και Βιάννου κ. Ανδρέας, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. (Διαδικτυακά).

Αιδεσιμολ. Μ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Τσέτσης (Την ομιλία ανέγνωσε ο Πανοσιολ. Μ. Εκκλησιάρχης κ. Αέτιος, Δντης Ιδιαιτέρου Πατριαρχικού Γραφείου)

Πανοσιολ. κ. Ανδρέας Παλμιέρι, Υπογραμματέας του Ποντιφικού Συμβουλίου για την Προώθηση της Χριστιανικής Ενότητας.

Αιδεσιμολ. Δρ. Ioan Sauca, Καθηγητής, μεταβατικός Γεν. Γραμματέας του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (WCC).

Σεβ. Αρχιεπίσκοπος κ. Khajag Barsamian, εκ της Αρμενικής Αποστολικής Εκκλησίας (Την ομιλία ανέγνωσε ο Ιερολ. Πατριαρχικός Διάκονος κ. Ιερώνυμος Σωτηρέλης, Γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου)

Αιδεσιμολ. Κ. Christian Krieger, Πρόεδρος Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC).

Σεβ. Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Πρόεδρος Αμμοχώστου κ. Βασίλειος, εκ της Εκκλησίας της Κύπρου.

Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, εκ της Εκκλησίας της Ελλάδος (Διαδικτυακά).

Ελλογιμ. Καθηγητής Δρ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης, Άρχων Μ. Πρωτονοτάριος της Μ.τ.Χ.Ε.. (Την ομιλία ανέγνωσε ο Καθηγητής Δρ. Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής, Δντης Α’ Πατριαρχικού Γραφείου)

Αιδεσιμολ. Πρωθιερευς Δρ. Alexander Rentel, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Αγίου Βλαδιμήρου Ν.Υ.(Διαδικτυακά).

Φωτογραφίες: Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας Οικουμενικού Πατριαρχείου